

3.11.2025

Espoon vammaisneuvosto
Rådet för personer med funktionsnedsättning i Esbo

Espoon vammaisneuvoston lausunto Järjestöavustuksista 2026

Vammaisneuvosto pitää tärkeänä, että myös vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistyksien toimintaedellytykset turvataan. Näin myös toimintarajoitteisilla henkilöillä on mahdollisuus osallistua ja harrastaa yhdenvertaisesti muiden kuntalaisten kanssa.

Kriteereiden tulee tunnistaa myös Vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistysten merkittävä työ toimintarajoitteisten henkilöiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä syrjäytymisen ja yksinäisyyden estämiseksi.

Johdanto

Vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistykset tarjoavat vertaistukea, tietoa sekä järjestävät tapaamisia ja tapahtumia toimintarajoitteisille ja heidän läheisilleen. Toimintarajoitteet voivat lisätä syrjäytymisen tai yksinäisyyden kokemuksia sekä rajoittaa osallistumista esteettömyyspuutteiden vuoksi. Hyväksyvän yhteisön löytyminen edistää henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

Äskettäin hyväksytyssä Espoon Tarina -strategiassa kaupunki sitoutuu tavoitteeseen "Kumppanuudet kantavat". Tavoitteen mukaisesti Espoo rakentaa pitkäjänteisiä kumppanuuksia yhdistysten, seurojen, yhteisöjen, yritysten ja oppilaitosten kanssa edistääkseen espoolaisten hyvinvointia sekä luodakseen uusia mahdollisuuksia harrastamiseen, osallistumiseen ja luovuuteen. Kaupunki puolestaan tarjoaa monipuolisia tukimuotoja, yhteisöllisiä tiloja ja kohtaamisfoorumeita. Tämä strateginen linjaus velvoittaa kaupunkia aktiiviseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa, myös vammaisten- ja pitkäaikaissairaiden yhdistysten kanssa.

1. Taloudellinen tuki

Vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistysten toiminta edellyttää riittävää taloudellista tukea. Avustukset mahdollistavat yhdistysten suunnitelmallisen toiminnan kulujen kattamisen, tapahtumien järjestämisen sekä tiedotuksen. Rahoituksen jatkuvuus ja ennakoitavuus ovat olennaisia toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun kannalta.

Vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistysten toiminta perustuu usein vapaaehtoistyöhön, joten tuen oikea-aikaisuus ja riittävyys korostuvat entisestään. Jäsenten erityistarpeet ja toimintakyvyn rajoitteet vaativat erityisjärjestelyjä, mikä lisää toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Näitä ovat mm. esteettömät kuljetukset, avustajat, monikanavainen tiedotus.

3.11.2025

2. Tilat ja esteettömyys

Yhdistysten toiminnan kannalta on välttämätöntä, että käytettävissä on esteettömiä kokous- ja harrastustiloja kohtuullisin ehdoin. Espoon kaupungin tulee varmistaa, että kaikki yhdistykset saavat käyttöönsä tiloja, jotka täyttävät esteettömyysvaatimukset ja joissa on riittävät apuvälineet ja toimintaratkaisut. Yhteistyö tilapalveluiden kanssa ja tilojen varaamisen selkeyttäminen helpottavat järjestöjen arkea.

3. Yhteistyö ja vuorovaikutus

Vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistysten ja kaupungin välinen tiivis yhteistyö on avainasemassa. Yhdistysten näkemyksiä tulee hyödyntää kaupungin toiminnassa.

Kaupunginkin palvelut kuuluvat kaikille, ja palveluiden suunnittelussa vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistysten kuuleminen on tärkeää. Hyvinvointialueen tuottamat vammaispalvelut ovat vain tukipalveluita (esim. henkilökohtainen avustaja, tulkkipalvelut, liikkumisen tuki), joiden avulla vammaisen henkilö pääsee yhdenvertaiselle tasolle muiden henkilöiden kanssa kaupungin palveluissa. Säännölliset tapaamiset, työpajat ja kuulemistilaisuudet mahdollistavat tiedonkulun molempiin suuntiin ja lisäävät ymmärrystä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden tarpeista.

4. Tiedottaminen ja digisaavutettavuus

On välttämätöntä varmistaa, että kaupungin tiedottaminen palveluista, tapahtumista ja päätöksenteosta on kaikkien saatavissa, selkeää ja ymmärrettävää, mukaan lukien digitaalisten ratkaisujen saavutettavuus. Vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistykset toimivat merkittävinä tiedonvälittäjinä. Tiedonvälitystehtävään tarvitaan yhteistyötä kaupungin kanssa sekä myös taloudellista tukea.

Kaupungin viestintäkanavia tulee kehittää saavutettavuusvaatimusten mukaisesti (Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta). Teknologian systemaattinen käyttö ja monikanavaisen viestinnän edistäminen tukevat saavutettavuuden, myös digitaalisen saavutettavuuden, parantamista.

5. Vertaistuki ja osallisuus

Vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistykset mahdollistavat vertaistuen ja yhteisöllisyyden, jotka ovat monelle toimintarajoitteiselle korvaamaton voimavara arjessa. Yhdistysten toiminta tukee osallisuutta, ehkäisee syrjäytymistä ja yksinäisyyttä sekä vahvistaa vammaisten oikeuksien toteutumista. Kaupungin tuella voidaan varmistaa, että jokaisella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa.

3.11.2025

Yhteenveto

Espoon vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistykset tarvitsevat kattavaa tukea, kuten riittäviä ja ennakoitavia avustuksia, esteettömiä ja kohtuuhintaisia tiloja, sujuvaa yhteistyötä kaupungin kanssa, saavutettavaa sekä digitaalisesti saavutettavaa tiedottamista sekä mahdollisuuksia vertaistukeen ja osallisuuteen. Näiden edellytysten varmistaminen tukee paitsi yhdistysten toimintaa, myös edistää Espoon yhteisöllisyyttä ja yhdenvertaisuutta. Yhdistysten toiminta on erittäin tärkeää vammaisille ja pitkäaikaissairaille henkilöille.

Vammaisneuvoston puolesta

Pirkko Kuusela
puheenjohtajaHanna Bäckström
varapuheenjohtaja

Jakelu	Liikunta- ja hyvinvointilautakunta Marja Tiilikkala, Erityissuunnittelija, järjestö- ja yhteisötyö
Tiedoksi	Vammaisneuvosto